

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

PROGRAMUL PENTRU ȘCOLI

** document în consultare publică prin care MADR dorește să obțină opinia și propunerile publicului larg cu privire la noul program pentru școli ce se va derula începând cu anul școlar 2017 - 2018.*

În termen de 45 zile, cetățenii și instituțiile interesate pot transmite opinii/propuneri/sugestii la adresele de e-mail: irina.georgescu@madr.ro, vasile.dreve@madr.ro.

Noul cadru legislativ european¹ privind derularea programului de încurajare a consumului de produse agricole în școli (legume-fructe, lapte și produse lactate), *Programul pentru școli*, are în vedere unificarea și uniformizarea prevederilor actualelor programe de distribuire a fructelor, respectiv a laptelui și produselor lactate în unitățile de învățământ.

Regulamentul prevede următoarele:

- accent pe distribuirea produselor proaspete, dar cu anumite excepții pentru produse prelucrate, în funcție de adaosul de zahăr, sare și grăsimi;
- posibilitatea transferului de fonduri între cele două scheme de până la 20% o singură dată pentru un an școlar;
- buget UE stabilit pentru fiecare componentă a programului: schema de fructe și legume 6 866 848 euro și schema de lapte 10 399 594 euro;
- strategie multin anuală;
- măsuri educative pentru ambele programe (legume-fructe și lapte și produse lactate);
- încurajarea distribuirii de produse locale și regionale.

Programul „Lapte și corn” a fost inițiat ca program național, în 2002, iar din anul 2007, o parte din cheltuielile pentru furnizarea laptelui au început să fie rambursate din fonduri europene, România ajungând, în anul școlar 2012-2013 la o valoare a rambursării de 10,6 milioane euro.

Programul se adresează preșcolărilor din grădinițele de stat și private și elevilor din învățământul primar și gimnazial de stat și privat și prevede acordarea zilnică de lapte (UHT și pasteurizat) sau produse lactate (din lapte fermentat care conțin cel puțin 90% din greutate lapte tratat termic: iaurt simplu, lapte bătut, sana sau chefir) în cantități de 200 ml și de produse de panificație (cornuri sau batoane și produse derivate: covrigi simpli sau biscuiți uscați) în ambalaje de 80 g/unitate.

În anul școlar 2009-2010, a început derularea Programului „Fructe în școli” a cărui implementare presupune, pe lângă distribuția de fructe și/sau legume și măsuri educative. Beneficiarii programului sunt elevii din învățământul primar și gimnazial de stat și privat. În cadrul programului s-au distribuit mere pentru perioade de maximum 100 zile de școlarizare și s-au organizat vizite la ferme și stațiuni de cercetare, concursuri cu premii, activități de grădinărit în curtea școlii ca măsuri educative adiacente distribuției de mere.

¹ Regulamentul (UE) 2016/791 al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1308/2013 și (UE) nr. 1306/2013 în ceea ce privește schema de ajutoare pentru aprovizionarea instituțiilor de învățământ cu fructe și legume, cu banane și cu lapte; Regulamentul (UE) 2016/795 al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1370/2013 privind măsuri pentru stabilirea anumitor ajutoare și restituții în legătură cu organizarea comună a piețelor produselor agricole

În baza noilor prevederi și în perspectiva actualizării legislației naționale (Fructe în școli: OUG nr. 24/2010 cu modificările și completările ulterioare; Lapte și corn: OUG nr. 96/2002 și HG nr. 714/2008 cu modificările și completările ulterioare), dar și în vederea îmbunătățirii derulării programelor actuale, supunem consultării următoarele propuneri de implementare a noului program:

A. DISTRIBUȚIA PRODUSELOR

Valoarea porției / diversificarea produselor

Status quo

În prezent, se distribuie următoarele produse:

- Un măr de cel puțin 100 grame, în limita unei valori zilnice de 0,37 lei/elev.
- Lapte (lapte UHT și produse lactate fermentate - iaurt, sana) în ambalaje de 0,2 litri și produse de panificație (corn) în ambalaje de 80 grame, în limita unei valori zilnice de 1,17 lei/elev.

În urma diferitelor rapoarte și studii², rezultă că valoarea porției și diversificarea produselor distribuite influențează eficiența și atractivitatea programelor.

Raportul de evaluare a programului de încurajare a consumului de fructe proaspete în școli pentru anul școlar 2010-2011 a arătat că aproape 69% din elevii care au primit măr l-au și consumat, iar 22% nu l-au consumat de fiecare dată și 8,3% nu l-au consumat deloc. Motivele principale pentru care mărul nu a fost consumat se referă la calitatea acestuia („stricat”, „bătut”, „miroase urât”).

Tot calitatea produsului distribuit este cauza pentru care și în cadrul Programului „Lapte și corn”, cornul este componenta care are nevoie cel mai mult de îmbunătățiri, alături de necesitatea de a diversifica gama de produse distribuite și modul de împachetare a acestora (inclusiv un joc interactiv, colecționarea unor magneți). Cu toate acestea, 96% dintre elevii chestionați consumă laptele oferit și peste 93% consumă cornul.

Faptul că produsele nu sunt mereu atractive, că se instalează monotonia (distribuirea aceluiași produs zilnic, în cazul Programului „Lapte și corn” pe toată durata anului școlar) generează un prim efect negativ al implementării programelor - lipsa consumului regulat și conștient al produselor - în 10% din cazuri, cei chestionați afirmând despre colegii lor că nu consumă merele permise, aruncându-le prin clasă; situația este similară și în cazul cornului și laptelui care sunt fie aruncate, fie date altor copii, fie sunt luate de personalul școlii³, mediul urban fiind cel în care o parte din produse sunt risipite.

În ambele studii, respondenții s-au pronunțat pentru diversificarea gamei de produse distribuite, astfel:

² Programul național „Cornul și laptele” în contextul schemei europene de lapte în școli - Centrul Român de Politici Europene, martie 2015

Raport de cercetare „Evaluarea programului de încurajare a consumului de fructe proaspete în școli pentru anul școlar 2010-2011”, decembrie 2011, realizat și finanțat în cadrul Programului european de încurajare a consumului de fructe în școli

³ Studiul CRPE citat, paginile 4, 26

- Peste 62%⁴ din elevii chestionați doresc înlocuirea mărului cu alt fruct peste 31% doresc continuarea distribuirii mărului. Citricele sunt preferate de aproape 28% din respondenți, bananele de aproape 13%, urmate de pere 6%, piersici 3,5% și struguri 2,5%.
- Diversificarea și creșterea calității produsului de panificație (biscuiți, corn, baton) și creșterea atractivității prin ambalaje⁵.

Preferința pentru fructele exotice poate avea mai multe cauze: de la disponibilitatea crescută a fructelor autohtone (elevii din mediul rural au posibilitatea consumului de fructe din propria gospodărie) în raport cu accesul la fructele exotice până la motive de natură financiară.

Deși preferințele pentru fructe sunt asemănătoare în mediul urban și în cel rural - merele sunt pe primul loc (25% rural versus 23% urban), urmate de banane (22% rural versus 12% urban), struguri (14% rural versus 5% urban) și portocale (11% rural versus 5% urban), există totuși diferențe de consum al fructelor, elevii din mediul rural având în proporție mai mare mereu fructe la școală decât cei din mediul urban⁶ și consumând mai multe fructe seara decât cei din mediul urban. De asemenea, în mediul rural se observă o mai mare frecvență a consumului de sucuri carbogazoase.

Evaluarea Programului „Fructe în școli” a relevat faptul că preponderent în mediul rural, copiii apreciază mai mult programul, în lipsa posibilităților și oportunităților de a primi o gamă diversificată de fructe, aceștia acceptând mai ușor ceea ce li se oferă.

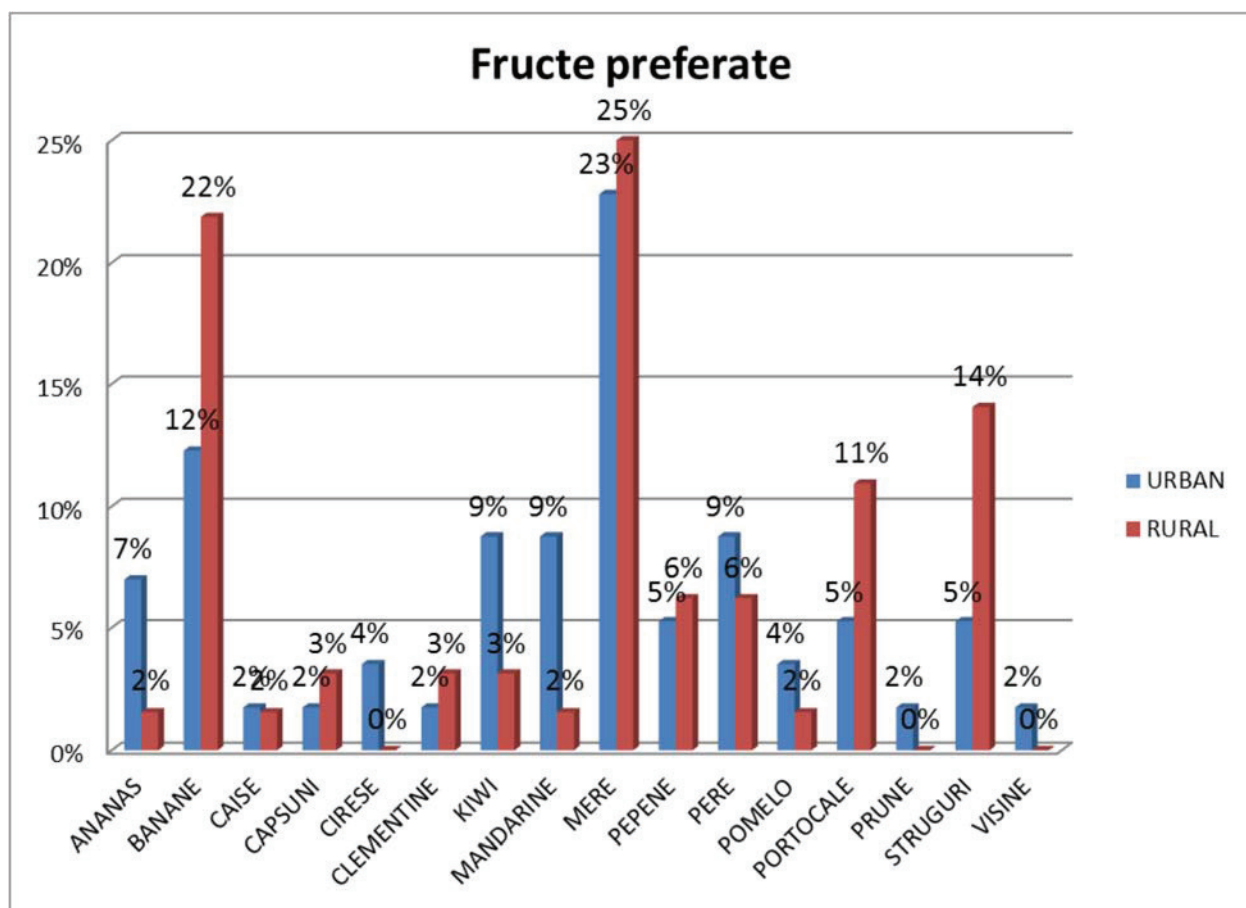
Dacă la origini, Programul „Fructe în școli” a urmărit preferințele de consum, consumul de fructe fiind considerat o componentă a unei alimentații sănătoase, Programul „Lapte și corn” a fost mai degrabă ca un program cu o puternică dimensiune socială, aspect relevat și de studiul citat. Conform celor constatate, obiceiul de a consuma produsele distribuite este mai evident în zona rurală la nivelul grădinițelor și al familiilor cu nivel de trai scăzut, programul reprezentând o soluție pentru gustarea din pauza mare, iar componenta de panificație fiind necesară mai ales în cadrul comunităților dezavantajate⁷.

⁴ Evaluarea „Fructe în școli” citată, paginile 116 și 123

⁵ Studiu CRPE citat, pagina 26

⁶ Evaluarea „Fructe în școli” citată, pagina 72

⁷ Studiul CRPE citat, paginile 21, 25

*Raport de cercetare „Evaluarea programului de încurajare a consumului de fructe proaspete în școli pentru anul școlar 2010-2011”, decembrie 2011, realizat și finanțat în cadrul Programului european de încurajare a consumului de fructe în școli

În ciuda neajunsurilor și a deficiențelor remarcate, procente semnificative din cei chestionați doresc continuarea ambelor programe - 86% dintre elevii beneficiari ai Programului „Fructe în școli” intervievați în cadrul evaluării programului și 95% din totalul celor intervievați în cadrul studiului CRPE.

Propuneri

Studiul CRPE Programul național „Cornul și laptele” în contextul schemei europene de lapte în școli - Centrul Român de Politici Europene (martie 2015) atrage atenția asupra faptului că neactualizarea valorii de 1,17 lei/porție (TVA inclus) are impact direct asupra calității produselor oferite, diminuând atractivitatea acestora și deci și consumul, generând risipă alimentară; și asupra interesului furnizorilor care pot oferi produse de calitate.

Totodată, reconsiderarea gamei de produse distribuite în cadrul ambelor programe, ar trebui să țină cont de preferințele beneficiarilor și de necesarul nutrițional al acestora .

a) **Diversificarea și creșterea calității/prezentării produselor de panificație**

Ce produse de panificație considerați că ar trebui distribuite?

- Corn*
- Baton*
- Biscuiți*
- Batoane din cereale*
- Altele (vă rugăm să oferiți exemple concrete!)*

b) **Diversificarea produselor oferite în cadrul Programului „Fructe în școli”**

Considerați că distribuția mărului ar trebui înlocuită/alternată cu distribuția altor fructe și/sau legume, sub formă proaspătă sau preparată (de exemplu salate, sucuri)? (Vă rugăm să oferiți propuneri concrete!)

c) **Decizia asupra produselor distribuite**

Considerați că autoritățile locale ar trebui să decidă asupra selecției produselor distribuite pornind de la lista care va fi aprobată de Ministerul Sănătății? ((Indiferent de răspuns, vă rugăm să argumentați!)

d) **Preferințe privind frecvența distribuției de fructe/legume/lapte/produse lactate/produse panificație**

Ce frecvență considerați că este cea mai potrivită pentru asigurarea unui consum regulat și responsabil și pentru conștientizarea beneficiilor consumului (aceleași produse zilnic, alternarea produselor)?

B. MĂSURI EDUCATIVE

Status quo

Regulamentele europene au prevăzut încă de la început, pentru Programul „Fructe în școli”⁸, și componenta educativă a acestuia, considerându-se că simpla distribuție a produsului, în absența unor măsuri de conștientizare a beneficiilor consumului de fructe și legume sau de apropiere a copiilor de mediul rural, nu ar putea conduce la îndeplinirea obiectivelor de sănătate și educație.

Spre deosebire de Programul „Lapte și corn”, Programul „Fructe în școli” a fost conceput ca un program complex, în care obiectivul destinat sprijinirii consumului de fructe și legume a fost susținut de obiective ambițioase de sănătate și educație, urmărind formarea și fixarea de obiceiuri alimentare sănătoase, promovarea timpurie a unei alimentații sănătoase bazate pe consumul de fructe și legume proaspete, precum și reconectarea copiilor cu sursa produselor pe care le consumă.

De-a lungul celor 6 ani de implementare a măsurilor adiacente, acestea au variat de la vizite la ferme, târguri, expoziții sau alte evenimente similare, la organizarea de sesiuni de grădinarit în curtea școlii, concursuri cu premii, tipărirea și distribuirea de broșuri cu informații despre beneficiul consumului de fructe și legume, la sesiuni de degustare de fructe și legume proaspete.

Conform raportului de evaluare⁹, în primul an de implementare a măsurilor adiacente, în mediul urban, cele mai atractive pentru elevi s-au dovedit cele în aer liber, respectiv vizitele la ferme, la stațiuni de cercetare și organizarea de concursuri, iar în mediul rural, cea mai

⁸ Măsurile menite să susțină distribuția produselor au fost obligatorii începând cu anul școlar 2010-2011 și au fost inițial finanțate exclusiv de statele membre participante. Din anul școlar 2014-2015, măsurile adiacente devin eligibile pentru sprijinul Uniunii Europene și nu pot depăși 15% din alocarea definitivă a fiecărui stat membru.

⁹ Evaluarea „Fructe în școli” citată, paginile 64-65

frecventă opțiune din partea autorităților locale a fost tot cea a organizării de vizite la ferme sau la stațiuni de cercetare legumicolă sau pomicolă. Organizarea de sesiuni de grădărit sau realizarea de broșuri sau materiale didactice au fost mai puțin populare în rândul autorităților locale din mediul rural.

La polul opus, Programul „Lapte și corn” nu a prevăzut o componentă educativă decât începând cu anul școlar 2015-2016, odată cu modificarea legislației europene¹⁰ specifice, iar studiul CRPE a remarcat efectele lipsei acestei componente:

- Având în vedere vechimea Programului, acesta „este perceput ca fiind ”automat” de către copii, părinți și profesori, iar componenta sa de alimentație sănătoasă nu este suficient percepută și înțeleasă.”
- „Din păcate, în Programul național nu există dimensiunea de educație pentru alimentație sănătoasă și nu a fost considerată prioritară până în prezent, deși este cea mai importantă la nivel european.”
- „Majoritatea experților intervievați (din domeniile educație, alimentație sănătoasă, social) au semnalat necesitatea conștientizării copiilor, profesorilor și părinților asupra beneficiilor alimentației sănătoase.”
- „Programul național Laptele și cornul se rezumă la a fi o intervenție socială susținută din inerție pe principiul dreptului deja câștigat, în timp ce programul european pune accentul pe educația pentru o alimentație sănătoasă [...]”
- „Din interviurile realizate a reieșit faptul că nici profesorii și nici personalul de specialitate din diferite instituții publice nu cunosc dimensiunea de educație pentru sănătate a programului și valențele europene, au rămas sub impresia poziționării inițiale a politicii românești din perspectiva socială dedicată copiilor defavorizați, dar orientată către întreaga populație preșcolară de grădiniță și școlară din ciclurile I-VIII.”
- „Programul are nevoie de măsuri educative care să conducă la îmbunătățirea efectelor și impactului acestuia, prin conștientizarea beneficiilor pentru sănătate rezultate în urma consumului de alimente sănătoase, în special laptele.”
- „Schimbarea abordării implementării programului (cu accent pe componenta de alimentație sănătoasă) poate adresa cultura școlară; astfel s-ar realiza și repositionarea programului în percepția beneficiarilor astfel încât el să fie privit ca un program de educație pentru o alimentație sănătoasă și nu ca o măsură socială care oferă o gustare copiilor săraci (de unde și un anumit stigmat al copiilor care consumă produsele, în anumite instituții de învățământ).”

Noul Program pentru școli pune accent deosebit pe componenta educațională, cele două scheme - fructe și lapte - necesitând ambele suport în această direcție, cu măsuri educative eligibile pentru sprijin financiar european de până la 15% din alocările definitive aferente fiecărei scheme.

¹⁰ Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și Consiliului de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1037/2001 și (CE) nr. 1234/2007 ale Consiliului

Evaluarea Programului „Fructe în școli” indică existența unor informații de bază privind fructele și beneficiile acestora, însă o aprofundare a cunoștințelor s-ar realiza cel mai bine prin intermediul educatorilor, profesorilor și al părinților¹¹.

În ceea ce privește componenta educațională și de informare, studiul reliefează diferențe între urban și rural, care sunt strâns legate de situația familială a copiilor¹². Deși în familia din mediul rural educația în ceea ce privește alimentația sănătoasă și un stil de viață sănătos bazat pe consumul de fructe și/sau legume și/sau lapte și/sau produse lactate este una precară, obiceiurile de consum al produselor agricole proaspete, din gospodăriile proprii, sunt mai degrabă urmarea unei culturi care nu are la bază informații statistice sau preocupări specifice. În același timp, familia din mediul urban, deși are acces crescut la informații de ultimă oră în privința noțiunii de alimentație sănătoasă, nu acordă o atenție deosebită acestui aspect, copiii din mediul urban preferând, de cele mai multe ori, produse de tip fast-food¹³ (și din cauza magazinelor cu specific amplasate în apropierea unităților de învățământ).

Această diferență nu se remarcă numai în privința conștientizării beneficiilor consumului de produse proaspete, ci și la nivelul discuțiilor în familie, copiii din mediul urban abordând mai des subiectul alimentației sănătoase cu părinții, decât cei din mediul rural ai căror părinți sunt ocupați și cu locul de muncă și cu treburile din gospodărie, aceștia neavând obiceiul de a petrece foarte mult timp cu copiii¹⁴. În ansamblu, discuțiile despre alimentația sănătoasă în familie se poartă de câteva ori pe zi în cazul a 17% din respondenți, de câteva ori pe săptămână în cazul a 27,6%, de câteva ori pe lună în cazul a 32,7%, în timp ce 12,5% nu discută deloc cu părinții despre acest subiect.

Educația pentru o alimentație sănătoasă bazată pe consumul de fructe și legume proaspete, concomitent cu conștientizarea beneficiilor consumului de fructe, legume, lapte și produse lactate se poate realiza, conform studiului CRPE, prin încurajarea participării la cursul opțional despre „Educație pentru sănătate”, curs care se predă la decizia școlilor în învățământul primar și gimnazial și care poate fi adaptat și structurat ca informație prin asigurarea complementarității cu alte discipline ca anatomia sau biologia. Realitatea a indicat faptul că deși opțiunea pentru acest curs a existat din partea elevilor, de multe ori acesta a fost înlocuit cu ore de limba română sau matematică¹⁵.

Spre deosebire de Programul „Lapte și corn”, unde participarea la ore de educație pentru sănătate este la nivel de recomandare în scopul creșterii eficienței programului, în cazul „Fructe în școli”, raportul de evaluare notează că fiecare elev a participat la școală la ore de educație pentru sănătate, unde discuțiile s-au purtat în jurul ideii despre ce este bine și ce este mai puțin bine să mănânce¹⁶ - benefice sunt fructele, legumele, cerealele, produsele lactate, carnea fiartă sau la grătar, nu prăjită; și deloc benefice sunt alimentele de tip fast-food, mezelurile și dulciurile.

Propuneri

¹¹ Evaluarea „Fructe în școli” citată, pagina 72

¹² Evaluarea „Fructe în școli” citată, pagina 66

¹³ Studiu CRPE citat, pagina 26

¹⁴ Evaluarea „Fructe în școli” citată, pagina 81

¹⁵ Studiu CRPE citat, pagina 23

¹⁶ Evaluarea „Fructe în școli” citată, pagina 81

În contextul creșterii importanței laturii educative a noului Program pentru școli - măsurile educative devin obligatorii și pentru schema de lapte și produse lactate - programele actualmente în derulare trebuie regândite și din acest punct de vedere, în sensul creșterii gradului de implicare a tuturor părților relevante, în special a educatorilor și profesorilor și a părinților.

Simpla distribuție a produselor, neînsoțită de măsuri care să ofere informații corecte, complete despre noțiunea de alimentație sănătoasă, despre beneficiile consumului de fructe, legume, lapte și produse lactate, adaptate vârstei copilului beneficiar, riscă să compromită îndeplinirea obiectivelor de sănătate și educație atât de necesare pentru asigurarea atractivității și eficienței programului.

Distribuția produselor și măsurile educative care o însoțesc se potențează reciproc și conduc împreună la o implementare de succes a programului.

a) Tipuri de măsuri educative

Care ar fi cele mai potrivite măsuri educative menite să creeze obiceiuri alimentare sănătoase, să asigure conștientizarea copiilor despre beneficiile consumului de fructe și legume proaspete, al laptelui și produselor lactate? (Vă rugăm să oferiți propuneri concrete și să argumentați!)

b) Rolul/implicarea părinților și a educatorilor/profesorilor în derularea măsurilor educative

Cum ar arăta, în opinia dumneavoastră, implicarea părinților și a educatorilor/profesorilor? (Indiferent de răspuns, vă rugăm să argumentați!)

C. IMPLEMENTARE

NIVEL DE IMPLEMENTARE

Status quo

Până în anul școlar 2012-2013, implementarea ambelor programe s-a putut realiza la nivel unităților administrativ teritoriale, prin hotărârea consiliului județean sau a Consiliului General al municipiului București de repartizare a sumelor defalcate din taxa pe valoarea adăugată către bugetele locale ale sectoarelor municipiului București și, respectiv, ale comunelor, orașelor și municipiilor.

Odată cu anul școlar 2012-2013, legislația celor două programe s-a modificat în sensul derulării exclusiv prin consiliile județene.

IMPLEMENTARE PRIN CONSILII JUDEȚENE versus IMPLEMENTARE PRIN CONSILII LOCALE

IMPLEMENTARE PRIN CONSILII JUDEȚENE

PUNCTE TARI
<ul style="list-style-type: none">• Rată a absorbției ridicată• Capacitate administrativă pentru gestionarea programului• Povară administrativă redusă pentru APIA (număr mic de cereri de plată)

PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none">• Mod de distribuție deficitar, în funcție de un calendar de distribuție• Control precar al calității produselor distribuite și o mai slabă monitorizare a distribuției

IMPLEMENTARE PRIN CONSILII LOCALE

PUNCTE TARI
<ul style="list-style-type: none">• Furnizarea de produse proaspete, de calitate• Reducerea distanțelor dintre furnizori și beneficiari• Încheierea contractelor prin atribuire directă, fără proceduri greoaie de achiziții publice• Un mai mare control asupra gestionării contractelor

PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none">• Lipsa personalului pentru gestionarea programului (de la întocmirea caietului de sarcini până la depunerea cererii de plată)• Rată a absorbției scăzută

OPORTUNITĂȚI

- Împărțirea pe loturi a contractelor de furnizare a produselor
- Încheierea de contracte-cadru

AMENINȚĂRI

- Dezavantajarea micilor producători și a produselor locale
- Lipsa promovării comunităților locale
- Lipsa consumului produselor distribuite, deci risipa acestora

OPORTUNITĂȚI

- Dezvoltarea lanțului scurt
- Promovarea produselor locale
- Dezvoltarea comunităților locale
- Un produs proaspăt și de calitate crește șansele de consum
- Evitarea risipei produselor distribuite

AMENINȚĂRI

- Lipsa ofertanților din cauza sumelor mici scoase la licitație
- Neparticiparea la program
- Creșterea poverii administrative pentru APIA (număr impresionant de cereri de plată)

Propuneri

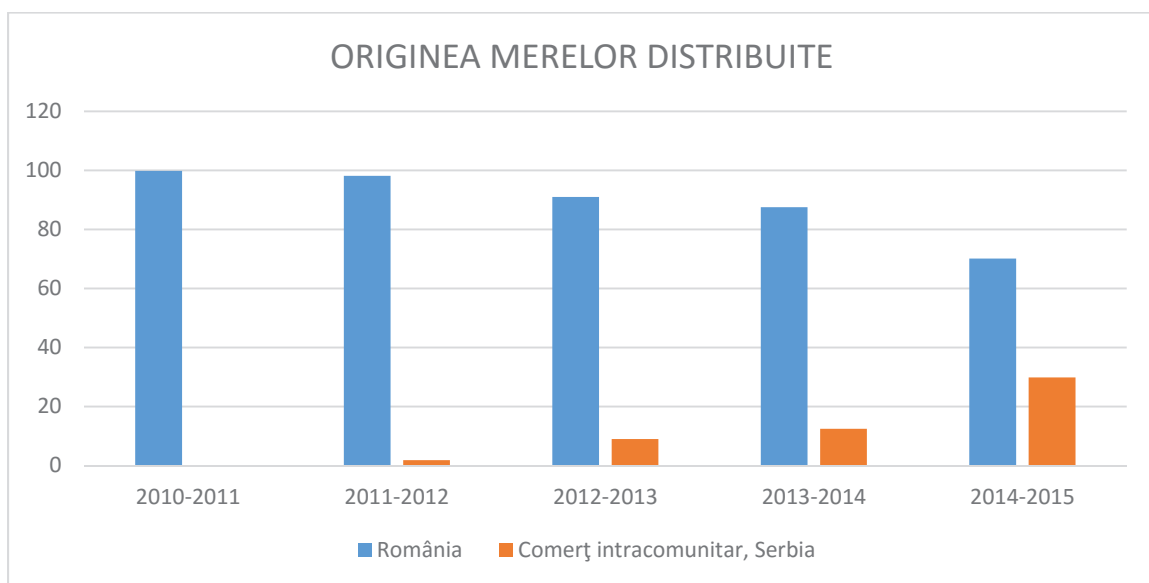
Alegerea nivelului optim de implementare este definitoriu pentru felul în care cele două componente ale programului - distribuția produselor și măsurile educative - vor răspunde obiectivelor generale și obiectivului specific (a se vedea Anexa).

Așa cum se remarcă din analiza comparativă de mai sus, derularea programului prin consiliile județene asigură o rată a absorbției ridicată (pentru Programul „Fructe în școli”), dar riscă să neglijeze produsele locale și lanțul scurt de aprovizionare, din cauza volumului mare de produse necesare și a rețelei de distribuție aferente de care producătorii locali nu dispun.

În schimb, implementarea programului prin consiliile locale ar avantaja producția locală, ar contribui la dezvoltarea comunității, dar nu ar putea asigura un nivel optim al absorbției fondurilor alocate. Mai mult, ar genera costuri administrative pentru Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, ca urmare a volumului mare de cereri de plată.

Atingerea obiectivului specific Agricultură - promovarea produselor locale, a lanțului scurt

Din datele Agenției de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, reiese că majoritatea merelor distribuite în cadrul programului „Fructe în școli” sunt românești, dar nu provin neapărat de la producătorii locali.

*Sursa: Date Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură

Din graficul de mai sus se poate remarca faptul că în anii școlari în care programul s-a derulat și prin consiliile locale ale municipiilor, orașelor și comunelor, proporția merelor distribuite a fost aproape de 100%, iar din momentul când doar consiliile județene au implementat programul, merele românești au ajuns să reprezinte 70% din totalul cantităților distribuite.

Pe baza celor prezentate, supunem dezbaterii următoarele:

a) **Consilii județene sau consilii locale**

Care considerați că este cel mai potrivit nivel de implementare a programului - nivelul județean versus nivelul unităților administrativ teritoriale? (Indiferent de răspuns, vă rugăm să argumentați!)

b) **Alte soluții/propuneri pentru asigurarea atingerii obiectivelor generale și specifice**

Ce alte soluții propuneți pentru asigurarea eficienței programului, în sensul atingerii obiectivelor de susținere a produselor locale și lanțului scurt, concomitent cu asigurarea unui nivel ridicat al absorbției fondurilor alocate de Uniunea Europeană?

D. RESPONSABILITATEA FACTORILOR IMPLICAȚI

Factorii care ar putea contribui la un impact sporit al programului sunt administrația centrală, administrația locală, furnizorii și/sau producătorii, personalul din școli, părinții, elevii.

Comportamentul responsabil ar putea asigura atingerea obiectivelor programului și prevenirea oricărui tip de derapaj.

Înțelegerea, asumarea și identificarea cu obiectivele programului, la nivelul tuturor factorilor implicați, pot spori atât nivelul de consum, cât și conștientizarea beneficiilor consumului acestor produse.

a) Ce tip de acțiuni considerați că ar trebui întreprinse la nivelul administrației centrale, în sensul creșterii gradului de responsabilitate față de comunitate în raport cu gradul de responsabilitate administrativă? (Programul să nu reprezinte doar o sarcină administrativă.)

b) *Cum considerați că ar putea crește gradul de implicare al autorităților locale?*

c) *Considerați că furnizorii și/sau producătorii manifestă interes pentru obiectivele programului? Ce propuneri aveți pentru a asigura o colaborare strânsă cu aceștia?*

d) *Considerați că personalul din școli manifestă o abordare corespunzătoare cu privire la promovarea obiectivului programului, respectiv educația pentru sănătate? Ce propuneri de îmbunătățire aveți?*

e) *Considerați că părinții se implică suficient pentru promovarea obiectivului programului, respectiv educația pentru sănătate? Ce propuneri aveți pentru creșterea participării părinților în implementarea programului?*

f) *Considerați că elevii conștientizează pe deplin beneficiile consumului acestor produse? Ce propuneri aveți pentru a asigura o utilizare mai eficientă a produselor?*

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

ANEXA

